

15.10.2015

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

PL 33

00023 VALTIONEUVOSTO

SUOMEN LAMMASYHDISTYS

VIIKINÄISTENTIE 30

19210 LUSI

044 973 7000 / pia.parikka@lammasyhdistys.fi

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ LAIKSI MAATALOUSYRITTÄJIEN LOMITUSPALVELULAIN JA TURKISTUOTTAJIEN LOMITUSPALVELUISTA ANNETUN LAIN MUUTTAMISESTA

Suomen Lammasyhdistys (jatkossa SLY) on perehtynyt hallituksen esitykseen uudeksi lomituspäalvelulaiksi. Valitettavasti esitys sisältää kohtuuttomia heikennyksiä lammastalouden lomituspäalveluihin. Yhdistys katsoo, että esitykseen tulisi vielä tehdä muutoksia, jotta se ei uhkaisu lammastalouden asemaa ja jatkuvuutta Suomessa.

Eläinyksiköt

Hallitus esittää lomituspäalvelujen käytölle kahdeksan eläinyksikön alarajaa. Tämä aiheuttaisi runsaasti ongelmia lammassektorille rajaten yli puolet lammastiloista lomituspäalveluiden ulkopuolelle.

Lomituksessa käytetään lampaiden osalta muusta lainsäädännöstä poikkeavia eläinyksikkökertoimia. Lomituksessa yli 6 kk ikäinen lammas tuottaa 0,1 eläinyksikköä kun taas Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmassa yli 1-vuotias lammas kerryttää 0,2 ja yli 3 kuukauden ikäinen karitsa 0,06 eläinyksikköä.

Hallituksen esitys rajaisi nykyisiä lomituksen eläinyksikkökertoimia käytettäessä käytännössä alle 80 uuen lammastilat pois lomituspäalveluiden piiristä. Vaikutukset lammastalouteen olisivat huomattavat, sillä Suomessa uuhipalkkiota hakeneiden lammastilojen keskikoko on 68 uuhia.

SLY esittää lomituksessa käytettävien eläinyksikkökerrointen harmonisoimista Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman kanssa. Lisäksi SLY esittää lomituksen eläinyksiköiden alarajaa säilytettäväksi nykyisellään.

Päivittäinen välttämätön työaika

Hallitus esittää lomituspäalveluoikeuden säilyttämistä sellaisilla kotieläinyrittäjillä, joiden päivittäisten välttämättömien töiden työaika on vähintään 4 tuntia.

Valitettavasti myös tämä muutos rajaisi toteutuessaan runsaasti lampureita lomituspäalveluiden ulkopuolelle. Myös suuria lammastiloja, jopa 250 uuen yksiköitä, olisi muutoksen myötä rajautumassa pois lomituspäalveluiden piiristä.

Lomituspäalvelulaissa määriteltyt päivittäiset välttämättömät työtehtävät muodostavat vain osan lampureiden eläintenhoitoon kuluvastä päivittäisestä työajasta. Rehu- ja

15.10.2015

kuivikekuljetukset, punnitukset, lajittelut, kerinnät, sorkka- ja ryhmähoidot, lääkinnät, karitsoinnit, rekisteröinnit ja merkinnät, laidunvalvonnat ja -siirrot sekä aitojen huolto, lampaiden otto yöksi sisälle petosuojaan ja lampolan väliaitojen nosto kuluttavat runsaasti lammastalousyrittäjien päivittäistä työaika.

SLY esittää päivittäisen välttämättömän vähimmäistyöajan säilyttämistä nykyisellä tasollaan. Lisäksi yhdistys katsoo, että lomittajien tehtäväkuva lammastiloilla pitäisi laajentaa koskemaan välttämättömiä kausitöitä.

Vuotuinen MYEL-työtulo

Hallituksen esityksessä lomituspalveluiden ulkopuolelle esitetään rajattavaksi yrittäjät, joiden MYEL-työtulo on alle 10 000 € vuodessa. Tämäkin muutos vaikuttaa voimakkaasti lammastalousyrittäjiin, jotka ovat tottuneet tulemaan toimeen pienillä tuloilla alan vaatimattoman kannattavuuden vuoksi.

SLY esittää, ettei MYEL-työtulon alarajaan tehtäisi korotuksia.

Itsejärjestetty lomitus

Toteutuessaan hallituksen esitys rajaisi ennakoperintärekisteriin kuulumattomien perheenjäsenten lomitustyön korvausten ulkopuolelle.

Lammastiloilla työt poikkeavat tyypillisistä lypsykarjatilatöistä ja päteviä lomittajia on usein vaikea löytää. Useimmiten kunnallisten lomittajien osaamispuutteet liittyvät koneidenkäsittelytaitoon.

Lammastiloilla tehdään usein töitä raskailla koneilla ahtaissa tiloissa suuren eläinmäärän ympäröimänä. Onnistuminen edellyttää ammattitaitoa ja vankkaa kokemusta koneiden käytöstä. Usein paras osaaminen löytyy lampureiden perhepiiristä, esimerkiksi lammastilojen teini-ikäisistä lapsista.

Kustannukset

Sijaisavun ja maksullisen lomituksen tuntitaksaa esitetään nostettavaksi 16 euroon tunnilta. Nykyisessä tilanteessa kaikki kustannuskorotukset ovat kestäättömiä, sillä lisäkuluja ei kyetä kattamaan alenevilla tuloilla heikon kannattavuuden vuoksi.

Suomen Lammasyhdistys pitää lisäksi kohtuuttomina esitettyjä heikennyksiä lomitukseen lasten sairastapausten ja perheenjäsenen kuoleman sekä hautajaisten yhteydessä. Kiristyneet vaatimukset lomien samanaikaisesta pitämisestä johtaisivat lyhyisiin lomajaksoihin, mikä heikentäisi palautumismahdollisuuksia raskaasta työstä.

Lampureiden jaksamisvaikeudet ovat lisääntyneet viime vuosina. Jaksamiseen suotuisasti vaikuttavien lomituspalveluiden rajaaminen ja kustannusten korottaminen johtaisi jaksamisvaikeuksien lisääntymiseen entisestään. Toteutuessaan esitetyt muutokset uhkaisivat valitettavasti myös eläinten hyvinvointia.

Tapio Rintala
Puheenjohtaja
Suomen Lammasyhdistys

Pia Parikka
Toiminnanjohtaja
Suomen Lammasyhdistys